

ROZHOVORY / ŽIVOT KOLEM OBCÍ

„Židovské obce leckde kopírují fungování české politiky i s jejími nešvary“

Když před lety přestala teplická židovská obec pořádat kurzy hebrejštiny pro své členy, někteří z nich si založili spolek Ulpan Teplice. Dnes je tato organizace autonomní a nabízí řadu kulturních a vzdělávacích akcí pro židovskou pospolitost, ale i teplickou veřejnost. Předseda Robert Appel odpověděl ŽL na několik otázek.

Spolek Ulpan Teplice již několik let organizuje festival Teplický cimes, který znají i čtenáři ŽL. Je to asi váš nejznámější projekt, čemu se jako spolek věnujete?

Ano, v současnosti je důležitou náplní našeho spolku pořádání festivalu DNY ŽIDOVSKÉ KULTURY – Teplický cimes. Letos již čtvrtého ročníku. V minulosti byla hlavní činností spolku především výuka hebrejštiny. Ta je v této době trochu stranou, ale to se dočasně dočasně změnilo. Dále společně oslavujeme židovské svátky, amatérsky, ale upřímně, jak nám znalosti dovolí. Též jsme pro veřejnost opětovně pořádali oslavy svátku Purim a Chanuka. Příjemně s užitečným spojujeme v tematických výletech po židovských památkách Evropy, především po Maďarsku a Německu. Spolek má 14 členů s průměrným věkem 40 let. Jsou mezi námi i členové Židovské obce Teplice. Mimochodem pohled na to, co by mohlo být hlavní činností spolku, se u nás stále vyvíjí.

Jak vůbec Ulpan Teplice vznikl? Z jakého důvodu?

Spolek Ulpan Teplice vznikl z členů i nečlenů Židovské obce Teplice, docházejících v letech 2007 a 2008 na výuku hebrejštiny do sídla ŽOT. Jako vyučujícího tehdy ŽOT

vybrala mladého Izraelce Noama Daroma, dnes plně etablovaného v ČR, a jak se později ukázalo, výborného kamaráda. Nad rámec výuky jsme pod Noamovým vedením s „ulpanem“ nacvičili klasické purimové písně či další rok scénicky doplnili dětskou píseň „Kdo ví, proč nosí zebra pyžamo?“. Vše jsme pak přednesli na obci o svátcích Purim. Také jsme se pokoušeli nastudovat hru o královně Ester. Hodnocení naší snahy bylo překvapivé. Na speciálně svolané schůzi byla zpochybněna Noamova způsobilost k výuce z důvodu nedostatečné znalosti češtiny. Nutno podotknout, že Noam Darom následná léta vyučoval na Lauderových školách v Praze. A tak byla na konci školního roku výuka hebrejštiny na půdě Židovské obce Teplice zrušena. Na můj pozdější dotaz směrem k vedení obce mi bylo sděleno, že kurz nebyl zrušen, nýbrž „nebyl obnoven“. A tak vznikl Ulpan Teplice.

Jak se na vaše aktivity dívá teplická židovská obec?

Prý spolu vycházíme.

Podíleli jste se nějak na letošních oslavách 600 let židovské komunity v Teplicích?

Na této akci jsme se nepodíleli. Nikdo nás neoslovil. Ale otisk jsme zanechali. Součástí programu 600 let Židů v Teplicích byla totiž

přednáška Mgr. Pavlína Bouškové *Židovství průmyslníci na Teplicku*, vytvořená na náš podnět a uvedená již na našem loňském Teplickém cimesu.

S kým nejvíce spolupracujete?

Nejvíce zde spolupracujeme s Gymnaziem Teplice a Regionální knihovnou Teplice. Nově jsme navázali spolupráci s drážďanským festivalem Jüdische Musik- und Theaterwoche Dresden. Největší dík ale vždy bude patřit Nadačnímu fondu obětem holokaustu.

Jakou budoucnost má dle Vás židovské společenství v Teplicích?

Otázku spíše vnímám takto: Jaký je smysl a fungování menších židovských obcí? Židovské obce leckde kopírují fungování české politiky i s jejími nešvary. Jejich utajované odměňování státem obecně či odměňování všelijakých „duchovních“, zaměstnávání příbuzných, nežárem většíny členů společenství o poznávání judaismu a jejich netečnost k obecnímu dění. To vše generuje do vedoucích pozic obcí ne zcela způsobilé osobnosti. Například ona teplická kauza Kolliner, ta hovořila za vše.

Děkují za rozhovor.

Tomáš Jelínek

Dokončení ze str. 12

podnikatel několik let ve funkci českého honorárního konzula. Ve svých vzpomínkách nikde ani nenaznačuje možnost židovských kořenů své matky, čemuž ostatně odpovídají i jím zaznamenané reálie z doby okupace. Se Sylvii W. se přesto shodují v jednom, jejich matka byla vězněna a pronásledována komunistickým režimem. Zatímco Sylvie W. tvrdí, že to bylo kvůli tomu, že byla označena za „sionistického agenta“, tak její bratr píše o půlročním odnětí svobody kvůli uzavření „buržoazního manželství“. Verze Michaela W. mnohem více odpovídá dostupným i historickým faktům.

Alena W. měla v 50. letech velmi těžký život. Dle všeho velmi statečně odolávala nátlakům komunistické policie a StB. Zaslouží si za to uznání, otázkou je, proč vznikl její příběh o „židovské“ rodině Schmulowitzů, o kterém píše Kaufman. Nejspíše to ale není ani její příběh, ale mnohem více fabulace její dcery Sylvie W. Ta byla v 90. letech přijata na pražskou obec rabinem Sidonem, který uznal její konverzi dle starých pořádků, kdy na Prahu nedohlížel ještě žádný rabínský soud. Alena W. zemřela po těžké nemoci a byla pochována 30. září na Novém židovském hřbitově. Modlitbu a rozloučení nad její rakví vedl právě Sidon.

Znamená to, že nyní je možné pochovávat na tomto hřbitově i tzv. „tatínkovce“ anebo nežidovské partnery, což bylo doposud zakazováno?

Židovství je ve svém jádru etickým apelem k dodržování pravidel, ctění rodinných vztahů a hledání spravedlnosti. To byl důvod, proč jsem považoval za potřebné tento článek napsat, i když může u některých čtenářů vyvolat rozpaky. Často totiž v naší komunitě panuje pocit, že se o některých tématech raději nemá mluvit. Budoucnost českého židovstva však nelze stavět na lži. Budu rád, když se alespoň v něčem mylím.

TJ